

ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ ΦΥΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Επ. Διευθύνσεις: α) Ελέγχου Γεωργικών
Φαρμάκων & Φυτ/κής, β)
Εντομολογίας και Γ. Ζωολογίας

Εργαστήρια: α) Ελέγχου
Αποτελεσματικότητας Γεωργικών
Φαρμάκων, β) Τοξικολογικού
Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων,,
Γεωργικής Εντομολογίας

Πληροφορίες: Δρ Φ. Καραμαούνα, Δρ Κ.
Κασιώτης, Δρ Σ. Αντωνάτος

Κηφισιά, 20.11.2024

Αρ. Πρωτ. 5272

Προς:

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων
Γραφείο Υπουργού
Αυτοτελές Τμήμα
Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Αχαρνών 2
Αθήνα 101 76

e-mail:

koinovouleftikos@minagric.gr
ekarli@minagric.gr

Θέμα: ΠΑΒ 390/15.11.2024 της Βουλής των Ελλήνων.

Σχετ.: Ηλεκτρονικό σας μήνυμα από 15.11.2024.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού ηλεκτρονικού σας μηνύματος, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα που αφορούν στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και της ξηρασίας.

Οι κλιματικές συνθήκες που επικράτησαν τους προηγούμενους μήνες στην Ελλάδα όπως ξηρασία και ακραίες υψηλές θερμοκρασίες είναι πιθανό να επηρέασαν σημαντικά τη μελισσοκομία μειώνοντας την παραγωγή και αυξάνοντας σημαντικά τα έξοδα που απαιτούνται για τη διατήρηση της ευρωστίας των μελισσοσμηνών. Το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο μπορεί να βοηθήσει στη μείωση των επιπτώσεων από τέτοια φαινόμενα μέσω της υποστήριξης ερευνητικών προγραμμάτων για την ανάπτυξη ανθεκτικών ποικιλιών φυτών και μελισσών καθώς

και μέσω παροχής εκπαιδευτικών σεμιναρίων στους μελισσοκόμους για τη διαχείριση των κυψελών υπό ακραίες καιρικές συνθήκες.

Τα μέτρα τα οποία μπορούν να εφαρμόσουν οι μελισσοκόμοι για την προστασία των μελισσών από τις αντίξοες κλιματικές συνθήκες πρέπει να εστιάζονται κυρίως στην αντικατάσταση παλαιών κυψελών με νέες που να φέρουν μόνωση και προσφέρουν προστασία τόσο από το κρύο όσο και από τη ζέστη, την αντικατάσταση των παλαιών βάσεων των κυψελών με νέες, που φέρουν σίτα η οποία προσφέρει καλύτερο αερισμό στις μέλισσες και κατά συνέπεια προστασία από τη ζέστη, τη βελτίωση των υπαρχόντων κυψελών (με χρήση ειδικών χρωμάτων ή προστατευτικών υλικών), την δημιουργία σκιασμένων χώρων στα σημεία που τοποθετούνται οι κυψέλες, τον εμπλουτισμό της χλωρίδας με μελισσοκομικά φυτά κατάλληλα για ξηροθερμικές συνθήκες κ.α.

Επιπλέον, εκπαιδευτικές δράσεις σχετικά με τον εξοπλισμό που πρέπει να προμηθευτούν οι μελισσοκόμοι και τις ενδεδειγμένες ενέργειες για την προστασία των μελισσών από τις ακραίες κλιματικές συνθήκες θα μπορούσαν να υλοποιηθούν από το επιστημονικό προσωπικό του Μπεννακείου φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου.

Παράλληλα μπορούν να υλοποιηθούν ερευνητικά προγράμματα που θα μελετήσουν την ικανότητα επιβίωσης και την παραγωγικότητα φυλών μελισσών που είναι καλύτερα προσαρμοσμένες σε πιο ακραίες κλιματικές συνθήκες και να δημιουργηθεί αρχείο-τράπεζα γενετικού υλικού που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για περαιτέρω βελτίωση των χαρακτηριστικών τους. Το Μπεννάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο διαθέτει την απαραίτητη εμπειρία και τεχνογνωσία ώστε να σχεδιάσει και υλοποιήσει τέτοιου είδους ερευνητικά προγράμματα.

Όσον αφορά σε φυτικά είδη με αναγνωρισμένα καλή προσέλκυση στη μελιτοφόρο μέλισσα αλλά και σε άγριες μέλισσες, αναγνωρίζεται η ανάγκη για εφαρμοσμένη έρευνα με στόχο τη διατήρηση/ενίσχυση της παρουσίας φυτικών ειδών από την αυτοφυή χλωρίδα της χώρας μας στα αγροτικά περιβάλλοντα, ως πλέον προσαρμοσμένα στις επικρατούσες τοπικές περιβαλλοντικές συνθήκες (όπως για παράδειγμα στις περιοχές οικολογικής εστίασης), σε συμφωνία και σε συνδυασμό και με τα ισχύοντα προγράμματα για την εφαρμογή αγρο-οικολογικών σχημάτων. Ειδικότερα, τα καταλληλότερα φυτικά είδη για τον σκοπό θα πρέπει α) να επιλέγονται ανάλογα με την περιοχή, την καλλιέργεια και τον τύπο του εδάφους, β) να προέρχονται από ελληνικούς πληθυσμούς, και γ) να είναι ασφαλή για την καλλιέργεια, δηλαδή να μην είναι ζιζάνια ή ξενιστές επιβλαβών εντόμων και παθογόνων της καλλιέργειας.

Η ανάγκη αυτή εστιάζεται σε στοχευμένα ερευνητικά προγράμματα με αντικείμενο:

- Την επιλογή των κατάλληλων αυτοφυών ειδών με βάση επισκοπήσεις στις περιοχές οικολογικής εστίασης στις καλλιέργειες ενδιαφέροντος για την καταγραφή των ειδών και την εκτίμηση της ανάγκης παρέμβασης (π.χ. ενίσχυση της παρουσίας αυτών των ειδών με σπορά),

- Την ανάπτυξη πρωτοκόλλων για σποροπαραγωγή κατάλληλων αυτοφυών ειδών, με σκοπό να είναι διαθέσιμοι σπόροι προς τους παραγωγούς για σπορά σε μίγματα σε ανθοφόρες ζώνες στα περιθώρια των αγρών (ετήσιες καλλιέργειες) ή/και εντός των αγρών (οπωρώνες/πολυετείς καλλιέργειες) όταν εκτιμάται ανάγκη παρέμβασης,
- Την ανάπτυξη μιγμάτων σπόρων από κατάλληλα αυτοφυή είδη και πιθανώς καλλιεργούμενα φυτικά είδη με ανάλογα επιθυμητά καλά χαρακτηριστικά για τις μέλισσες, που είναι διαθέσιμα στην Ελληνική αγορά, με προτίμηση στις Ελληνικές ποικιλίες, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνονται στα μίγματα.

Το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο έχει εμπειρία καταγραφών τέτοιων αυτοφυών ειδών για τη διατήρηση/ενίσχυση ενδιαιτημάτων μελισσών και άλλων επικονιαστών καθώς και της προσελκυστικότητας τους, και τεχνογνωσία πειραματισμού (συμμετοχή σε ευρωπαϊκά προγράμματα, συνεργασία με παραγωγικούς φορείς) με σπορά καλλιεργούμενων ετήσιων φυτικών ειδών σε διάφορους συνδυασμούς σε μίγματα για εγκατάσταση σε ανθοφόρες ζώνες, σε ετήσιες (στα περιθώρια των αγρών) και πολυετείς καλλιέργειες (περιθώρια ή εντός των αγρών) και διάφορα αγροτικά περιβάλλοντα.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε συμπληρωματική πληροφορία ή διευκρίνιση.

Ο Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής

Δρ Π. Μυλωνάς